

Inleiding

Ons openingslied van deze dag is de vanaf oude tijden gebruikelijke openingstekst van de kerken:

*Onze hulp in de Naam
die hemel en aarde gemaakt heeft
die trouw blijft tot in eeuwigheid
die nooit laat varen het werk van zijn handen.*

Een samenstel van psalmfragmenten. Een vertrouwde tekst. Hierin klinkt al het woord "trouw", het thema van vandaag. Van vandaag, maar...

Trouw is dat niet een woord van vroeger, een woord met vroeger een andere waarde?

Trouw doet het kind zijn gebed voor het gaat slapen.

Trouw is dat niet duf, sullig, slaafs? Is trouw nog een woord dat een positief gevoel oproept?

Trouwen is ook niet meer hetzelfde als vroeger. Zijn man en vrouw trouw? Wie gelooft dat nog?

Trouw? Wat zegt het ons nog?

Ook in de liederen van vandaag komt de trouw in allerlei vormen langs. Veel vertrouwde liederen.

Trouw:

*Dat hoge woord, geschreven wit op zwart,
trouw van trouw, hoe heeft het ons bevrijd,
beschaamd, vervoerd, getroost, dan weer getart.
Hoe dorsten wij te weten wie Gij zijt.*

Lezing: Matteus 10: 16-21

- 16 ¶ zie, ik zend u uit als schapen te midden van wolven; weest daarom slim als de slangen
en simpel als de duiven!
- 17 maar hoedt u voor de mensen; want ze zullen u overgeven aan raadsvergaderingen
en u geselen in hun samenkomsten;
- 18 ge zult naar stadhouders en koningen worden gevoerd omwille van mij,
om te getuigen aan hen en aan de volkeren;
- 19 maar wanneer ze u overgeven, weest niet bezorgd hoe of wat ge spreken zult;
want het zal u in dat uur gegeven worden wat ge spreken moet;
- 20 want niet gijzelf zijt het die dan spreekt, nee, het is de Geest van uw Vader die door u spreekt;
- 21 maar een broer zal een broer overgeven ter dood en een vader een kind,
en kinderen zullen opstaan tegen ouders {#Mic 7:6} en hen doden;

Overweging

De spreekwoordelijke trouw is die van de hond: hondstrouw. De hond houdt de wacht, beschermt het huis van zijn baas tegen indringers. Een hond volgt zijn baas en verdedigt hem met huid en haar. Aan deze eigenschappen van de hond wordt ook wel duidelijk wat wij onder trouw verstaan: een sterke verbinding, die niet verbroken kan worden

Mensen zijn niet zo trouw. We kennen de trouw wel, maar wij blijven lang niet altijd trouw. Daarom noemen we het sluiten van een huwelijk ook trouwen, om te bevestigen dat we in die sterke verbinding elkaar trouw zullen blijven 'tot de dood ons scheidt'.

En we weten dat een derde deel van alle gesloten huwelijken wordt ontbonden. En dat in nog veel vaker de trouw wordt geschonden. Nee, mensen zijn van nature niet trouw binnen één relatie.

Trouw is God. Dat belooft zijn Naam, Ik-zal-er-zijn.

Psalm 117 luidt: Looft de ÉNE, alle vólken, -- wilt hem róemen, álle náties!

Want over ons is geweldig zijn vriendschap, -- de trouw van de ENE is voor éeuwig!

Alléluía!

Voor eeuwig heet de trouw van de ENE. En daar stemmen alle volken mee in. Een mooi vergezicht: De hele wereld looft eensgezind de vriendschap en trouw van de ENE.

Maar zo ver is het nog niet. Wij leven nog in een wereld, waarin trouw en ontrouw, binden en ontbinden, liefhebben en haten, ons leven vorm geeft. Trouw is goed, als we trouw zijn aan wat goed is. Maar de trouw moet verbroken worden als de trouw leidt tot steun aan wat niet deugt, wat je niet wil.

Hoeveel mensen hebben zich niet verbonden met de idealen van de socialistische beweging? Maar toen ze inzagen dat die idealen verbonden werden aan een partij die in naam van die idealen een dictatuur vestigde, die kwaad deed in plaats van goed, toen hebben ze gebroken met hun trouw aan die partij. En vanwege hun trouw aan de idealen, werden ze beschuldigd van ontrouw, uitgestoten, buitengesloten, opgesloten of vermoord.

Trouw is goed, als we trouw zijn aan wat goed is. Maar ontrouw moet je worden, als je trouw leidt tot steun aan wat niet deugt, wat je niet wil. Dat is de gewetensvraag, die je niet moet ontwijken. Als jouw antwoord is: het deugt niet, ik wil dit niet. Verbreek dan je trouw. Daarom is Jan Pronk uit de PvdA gestapt, waar hij zo lang trouw aan is geweest.

We lezen uit Mattheus een passage waarin Jezus zijn twaalf leerlingen uitzendt om het evangelie van het koninkrijk te verkondigen. Hij geeft hun gezag over onreine geesten, om die uit te drijven en elke ziekte en elke kwaal te genezen. Met de waarschuwing dat zij zich moeten hoeden voor de mensen, want zij zullen jullie vangen en geselen, een broer zal een broer overgeven ter dood en een vader een kind, en kinderen zullen opstaan tegen ouders en hen doden. Een waarschuwing als van de profeet Micha. {#Mic 7:6}

De waarschuwing van Jezus is dat mensen niet trouw zijn. Zelfs in de kern van de familie, tussen ouders en kinderen. En de familie was en is nog steeds toch het toonbeeld van trouw. Als je de banden met je kinderen en ouders verbreekt; is er een duidelijker voorbeeld van ontrouw tussen mensen? Dat heeft een leerling van Jezus te verwachten met zijn evangelie van het Koninkrijk, zijn goede boodschap van recht en vrede. De trouw aan het evangelie wekt in de wereld tegenstand. Trouw aan recht en vrede bewerkt ontrouw en haat.

Wij staan in die storm, wij slingeren heen en weer door ons oordeel over goed en kwaad. In de leerschool van het leven wankelen wij met ons oordeel: wat is goed en wat is kwaad? Wat is schijn of leugen, wat is waarachtig en goed? Het voelt als Huub Oosterhuis verwoordt in Psalm 44 vrij.

*Gruwelijk de tijd waarin wij leven
de dagen onzer jaren
en Gij zwijgt zo diep in alle talen
dat wij denken: die bestaat niet.*

*Uw armste mensen verkocht als slaven
uw dochters als slavinnen verkracht
hun kinderen kindsoldaten.*

*Zo haalt de champeraar wel zijn gelijk
en gaat het spreekwoord in vervulling
'God is dood'*

*Maar Gij laat hen over
aan uw loochenaars.*

Mensen worden misbruikt, zijn slachtoffer van bedrijfsongevallen, van bazen, uitzuigers, oplichters, gewiekste handelaren in dood en verderf. En daarom ook van gebrek aan voedsel en schoon water, gebrek aan medische voorzieningen en goed onderwijs. Mensen worden slachtoffer van andere mensen, van hun cynisme en hebzucht.

God bepaalt niet wat wij doen, Hij laat ons vrij. Wij kunnen kiezen voor cynisme en hebzucht, maar ook tegen cynisme en hebzucht. Ik kan wegstijgen en hopen dat het met mij wel goed zal gaan. Met mij, met mijn familie, mijn bekenden, mijn stad en land wel goed zal gaan. Maar de Thora en het evangelie houden ons voor: wat je aan de minste van de mensen hebt gedaan, dat heb je aan mij gedaan. Wees trouw aan hen. Jullie en ik, wij kunnen kiezen voor recht en gerechtigheid, vrede, steun voor mensen van goede wil. Wij kunnen kiezen voor welke

waarden wij willen staan en dienen.

Zo eindigt Psalm 44 vrij:

*Omdat zij U niet verloochenen
worden zij doodgemaakt
afgeslacht als schapen
alle uren van de dag.*

*Nog klampen zij zich vast aan U
en houden vol:
dat geen honger, geen geweld
geen angst of naaktheid
geen regime
geen firmament geen afgrond
niets en niemand
hen kan scheiden van uw trouw.*

Wat is uw antwoord?

Die vraag aan God is tegelijk vraag aan ons. God heeft geen andere handen dan jouw handen, dan mijn handen. Mijn keuzes blijken uit mijn handelen.

Het gaat om wat ik doe, iedere dag weer. Of ik mij verbindt, of ik trouw ben aan wat goed is.

Gebed en voorbeden

Laten wij bidden voor deze dwaze wereld
waarin wij verdwaasd hopen
dat het wel goed zal gaan met ons
zonder dat wij ons verzetten
tegen haat en drift,
hebzucht en egoïsme.

Laten wij bidden voor deze wereld
waarin de slavernij is afgeschaft voor de wet,
maar waarin zo veel mensen verslaafd zijn.

Laten wij bidden voor deze wereld
waarin de mensenrechten zijn opgeschreven,
maar mensen zonder geldige papieren geen recht wordt gedaan.

Laten wij bidden voor deze wereld
waarin mensen vervuld van haat vechten
om anderen te vernederen, te pijnigen, te kwellen,
maar alleen de liefde de haat kan overwinnen.

Maak ons tot uw handen,
vervul ons
als wij ons vervullen met uw liefde en wijsheid.